

Catalunya incompleix els nivells d'ozó recomanats per la Unió Europea

Ecologistes en Acció denuncia que unes 230.000 persones viuen en zones molt contaminades per aquesta substància | La Plana de Vic, el Pirineu Oriental i el Prepirineu són les més afectades

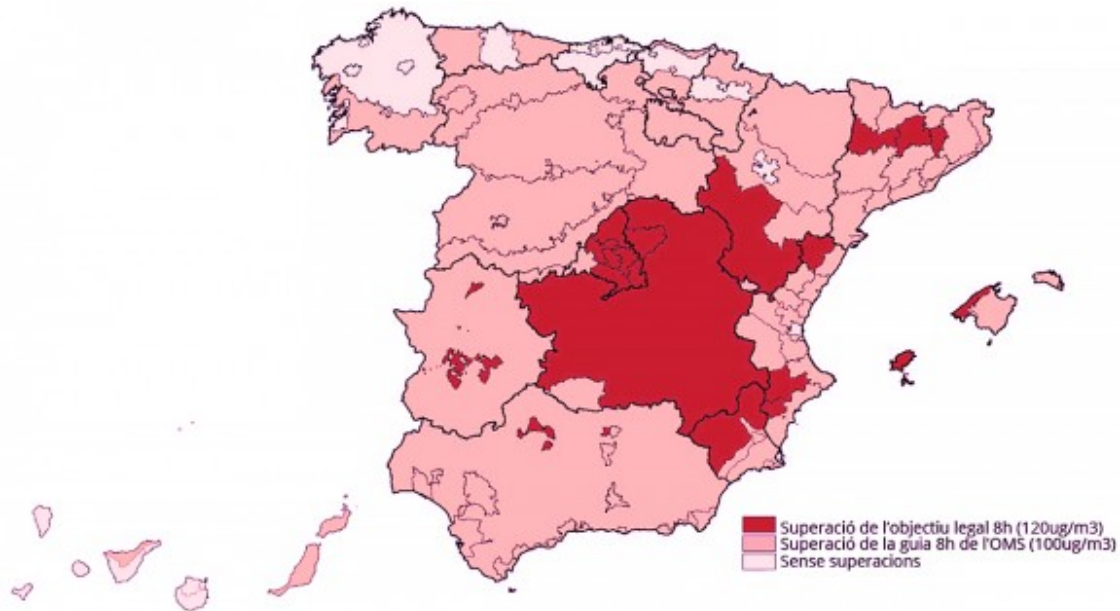
En el que portem d'any, cinquanta estacions de control atmosfèric de Catalunya han registrat valors preocupants d'ozó troposfèric, un contaminant que afecta la salut a mitjà i llarg termini. Segons un informe d'Ecologistes en Acció (<http://www.ecologistasenaccion.org/IMG/pdf/informe-ozono-2016.pdf>), unes 230.000 persones, el 3% de la població catalana, viuen en zones on l'aire està molt contaminat per aquesta substància. En concret, les més afectades són el Prepirineu, el Pirineu Oriental i la plana de Vic. Terres de Ponent i Terres de l'Ebre també registren xifres per sobre dels valors recomanats per la Unió Europea i per l'OMS.

¿Ens preocupa l'acumulació de superacions que s'han registrat enguany. Fa deu anys que Catalunya incompleix la normativa europea sobre qualitat de l'aire i tenim dues infraccions obertes a Europa?, detalla Maria Garcia, de la Plataforma per a la Qualitat de l'Aire. Justament aquesta setmana el Departament de Territori i Sostenibilitat ha reiterat la seva voluntat d'engegar les mesures per a la disminució d'aquest contaminant (http://premsa.gencat.cat/pres_fsvp/AppJava/territori-sostenibilitat/notapremsavw/296573/ca/pla-per-reduir-contaminacio-conurbacio-barcelona-afavoreix-qualitat-laire-plana-vic.do) que contempla el Pla d'Actuació per a la Millora de la Qualitat de l'Aire (Horitzó 2020) (http://mediambient.gencat.cat/ca/05_ambits_dactuacio/atmosfera/qualitat_de_laire/plans_de_millora/pla_millora_qualitat_aire_2011_2015/). La primera promou la renovació del parc de vehicles a través de l'EcoviaT, una certificació de qualitat de l'aire del transport. La segona, segons va detallar la directora general de Qualitat Ambiental i Canvi Climàtic, Mercè Rius, és establir acords voluntaris amb la indústria de l'automòbil. Tot i així, les entitats ecologistes ho consideren insuficient.

L'ozó es mesura de dues maneres. D'una banda, amb els valors recomanats per la Unió Europea i per l'OMS, que obliguen a prendre mesures si se supera el límit dels 120 i 100 mil·ligrams per metre cúbic, respectivament. D'altra banda, es calcula amb valors objectius, en què la mitjana de superacions dels darrers tres anys no pot superar un total de 25 dies. Tenint en compte aquests registres, Catalunya lidera els valors de contaminació de tot l'estat espanyol, juntament amb Madrid, Castella La Manxa, País Valencià, Múrcia, l'oest de les Illes Balears i algunes zones d'Andalusia i Extremadura, tal com mostra el mapa inferior.

LA POL·LUCIÓ PER OZÓ A L'ESTAT ESPANYOL

El mapa mostra els valors de mitjana registrats durant el 2016

Mapa elaborat per *Ecologistes en Acció*.

D'aquesta manera, les zones del Prepirineu, el Pirineu Oriental, la Plana de Vic, les Terres de Ponent i les Terres de l'Ebre són les més afectades i les que han superat valors més de vuitanta vegades en el que portem d'any, tal com mostra la gràfica. Segons les dades que proporciona la conselleria de Territori i Sostenibilitat, els pitjors registres s'han produït a les estacions de Montsec, Tona i Vic, amb 60, 51 i 47 superacions respectivament. A més, les estacions de la Plana de Vic, a Manlleu, Tona i Vic, i a les Pardines i Els Torms han patit un conjunt d'episodis d'alta contaminació al mes de juliol.

RÀNKING DE SUPERACIONS A L'ANY A CATALUNYA

La gràfica mostra les superacions del marc legal establert per la Unió Europea

Sobre els valors objectius, de fet, denunciem des de l'organització ecologista a partir de les dades que proporciona de forma periòdica el Departament de Territori i Sostenibilitat, que hi ha hagut més de 13 estacions de tot el territori que les han sobrepassat. Aquestes dades, malgrat tot, són positives si es tenen en compte els registres d'anys anteriors. Els episodis més greus tenen a veure amb la conjuntura climàtica i, aquest any, hi ha hagut una millor situació.

Com es produeix l'ozó i com afecta la salut

L'ozó troposfèric es produeix com a conseqüència del diòxid de nitrogen. El transport a les ciutats i les indústries, sobretot la indústria tèrmica, en són la causa. Per això, la plana de Vic es veu afectada amb ozó sobretot a l'estiu, quan les marines dispersen el diòxid de nitrogen cap a Osona i reacciona amb l'oxigen. També a les Terres de l'Ebre i a les comarques de Girona es registren mitjanes elevades d'ozó provinents dels nuclis urbans de la zona de Tarragona. Però Catalunya no només es veu afectada per l'ozó, sinó també per altres contaminants, com el diòxid de nitrogen i les partícules en suspensió, tal com ja va explicar **NacióDigital** (<http://www.nacioidigital.cat/noticia/108010/catalunya/continua/incomplint/limits/contaminacio/aire?rlc=a1>).

Tot i que l'ozó no té efectes a curt termini, el fet de respirar-ne una gran concentració pot produir problemes respiratoris, cardiovasculars i algunes afectacions neurològiques a mitjà i llarg termini, sobretot en les dones i en grups vulnerables, com ara els infants, els malalts crònics i la gent gran. Segons l'Agència Europea de Medi Ambient (AEMA) es calcula per causa de l'ozó van morir unes 17.000 persones el 2012 a Europa. El mateix any, a l'estat espanyol es van produir unes 1.800 morts prematures atribuïbles a l'exposició de l'ozó troposfèric. Per això, es recomana no practicar esports a l'aire lliure entre el migdia i les sis de la tarda, sobretot en les zones on aquests valors acostumen a ser més alts.